

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra proiectului de lege privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (nr.331 din 27.09.2023) Lectura II

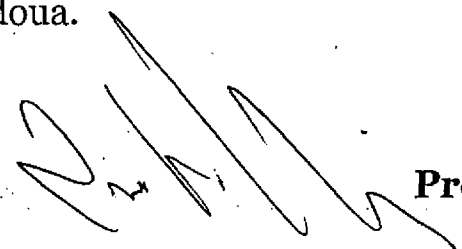
Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru Lectura a doua proiectul de lege privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl și informează despre următoarele:

Pentru lectura a doua Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege în contextul amendamentului dnei Efimia BANDALAC, deputată în Parlament, obiecțiilor expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și în contextul prevederilor articolului 56 din Regulamentul Parlamentului potrivit căroră "Dacă sunt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect."

În această ordine de prevederi, pentru lectura a doua Comisia a comasat proiectele de lege nr. 331 din 27.09.2023 și nr. 82 din 23.03.21, proiectul de lege nr. 331 din 27.09.2023 fiind de bază.

Proiectul de lege redactat în corespundere cu propunerile acceptate de Comisie și reflectate în tabela de sinteză, este prezentat în anexă la Raport.

Urmare examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe cu vot unanim propune adoptarea proiectului de lege nr.331 din 27.09.2023 în lectura a doua.

Radu MARIAN
Președinte al Comisiei

LEGE

privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl

---

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii și domeniul de aplicare

Obiectul prezentei legi îl constituie acțiunea de transmitere în proprietate privată cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ proprietate publică a statului, aflat în gestiunea Ministerului Muncii și Protecției Sociale și situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, fiind constituit din două bunuri imobile cu numerele cadastrale 0100510.322.01 și, respectiv, 0100510.322.02, către participanții la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (în continuare – *CAE Cernobîl*).

Articolul 2. Scopul legii

Scopul prezentei legi rezidă în crearea cadrului normativ pentru transmiterea în proprietate privată cu titlu gratuit a 80 de locuințe sub formă de apartamente către participanții la lichidarea consecințelor avariei de la CAE Cernobîl.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi se definește următoarea noțiune:

participanți la lichidarea consecințelor avariei de la CAE Cernobîl – persoanele (temporar îndreptate sau trimise în delegație) care au participat la lichidarea consecințelor avariei în zona de înstrăinare sau la alte lucrări la CAE Cernobîl, precum și militarii, lucrătorii organelor afacerilor interne, supușii militari

recrutați în cantonamente speciale, cei care și-au satisfăcut în perioada respectivă serviciul în Forțele Armate, în trupele și organele Comitetului pentru Securitatea Statului, în trupele de interne și cele de căi ferate, în alte formațiuni și au fost atrași la lucrări de lichidare a consecințelor avariei în zona de înstrăinare sau la alte lucrări la CAE Cernobîl.

Capitolul II REPARTIZAREA LOCUINTELOR

Articolul 4. Transmiterea locuințelor

(1) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, se transmite din domeniul public în domeniul privat al statului.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 9 și 10 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe și ale art. 6 alin. (2) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, se transmit din domeniul privat al statului în proprietate privată locuințele din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, către participanții la lichidarea consecințelor avariei de la CAE Cernobîl.

Articolul 5. Condițiile privind acordarea locuinței

(1) Pentru a beneficia de o locuință, solicitantul trebuie să întrunească cumulativ următoarele cerințe:

- a) este cetățean al Republicii Moldova;
- b) deține legitimația de participant la lichidarea consecințelor avariei de la CAE Cernobîl, eliberată de către organul administrativ-militar;
- c) nu deține în proprietate privată sau proprietate comună, pe teritoriul Republicii Moldova ori peste hotare, o locuință, un teren pentru construcții sau o casă construită în întovărășirile pomicole;
- d) nu a beneficiat de înlesniri și/sau indemnizații din partea statului, a autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin intermediul proiectelor realizate de stat la procurarea sau construcția locuinței, conform legislației;
- e) nu a înstrăinat sau donat o locuință deținută în proprietate privată sau proprietate comună în devălmășie, obținută după anul 1986;
- f) nu a participat la privatizarea locuințelor, a terenurilor pentru construcție, a locuințelor cooperatiste, obținute anterior de la stat.

(2) Solicitanții prezintă Comisiei de transmitere a locuințelor o cerere și un set de acte care se aprobă în modul stabilit de Guvern.

(3) În cazul în care mai mulți solicitanți întrunesc cumulativ condițiile prevăzute la alin. (1), dreptul prioritar se acordă persoanelor:

- a) cu dizabilități a căror dizabilitate a apărut în urma lichidării consecințelor avariei de la CAE Cernobîl;
- b) care îngrijesc copii sau adulți (rude de gradul întâi) cu dizabilități severe;
- c) care locuiesc într-o locuință socială ce nu corespunde exigențelor tehnice și sanitare stabilite de normele în vigoare, fapt confirmat printr-un raport tehnic eliberat de organul public abilitat;
- d) care dispun, din fondul public de locuințe, de o suprafață locuibilă sub norma minimă stabilită pentru fiecare membru al familiei.

(4) Este pasibilă de a obține o locuință în condițiile prezentei legi persoana al/a cărei soț/soție deține în proprietate privată sau în proprietate comună o locuință, indiferent de suprafața acesteia, într-un sat sau comună, dobândită prin moștenire, donație sau până la încheierea căsătoriei.

(5) În caz de deces al persoanei participante la lichidarea consecințelor avariei de la CAE Cernobîl care se afla în comun cu familia sa la evidența autorităților administrației publice locale pentru asigurarea cu spațiu locativ în conformitate cu legislația, membrii familiei sunt eligibili de a beneficia de o locuință în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2).

(6) Calitatea de membru al familiei, în sensul prezentului articol, o au soții (soțiile) care nu s-au recăsătorit și copiii până la atingerea vârstei de 18 ani, iar în cazul în care aceștia își continuă studiile cu frecvență în instituțiile de învățământ – până la absolvirea instituției respective, însă cel mult până la atingerea vârstei de 23 de ani.

Articolul 6. Comisia de transmitere a locuințelor

(1) Locuințele din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, se repartizează participanților la lichidarea consecințelor avariei de la CAE Cernobîl de către Comisia de transmitere a locuințelor (în continuare – *Comisie de transmitere*), instituită în modul stabilit de Guvern.

(2) Comisia de transmitere are următoarele atribuții de bază:

- a) examinarea și verificarea setului de acte prezentat de către solicitanți;
- b) selectarea beneficiarilor în conformitate cu condițiile prevăzute de prezenta lege, indiferent de vârstă, sex, limbă, religie, apartenență etnică sau origine socială;
- c) soluționarea divergențelor ce țin de procesul de examinare a cererilor;
- d) întocmirea listei beneficiarilor finali;
- e) asigurarea desfășurării unui proces de transmitere în mod corect, echitabil și transparent.

Articolul 7. Componența Comisiei de transmitere

(1) Comisia de transmitere se instituie în următoarea componență:

- a) trei reprezentanți ai Ministerului Muncii și Protecției Sociale;
- b) un reprezentant al Ministerului Finanțelor;
- c) un reprezentant al Cancelariei de Stat;
- d) un reprezentant al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- e) un reprezentant al Ministerului Apărării;
- f) un reprezentant al Agenției Proprietății Publice;
- g) un reprezentant al Serviciului de Informații și Securitate;
- h) doi reprezentanți ai asociațiilor obștești;
- i) un reprezentant al Centrului Național Anticorupție, cu statut de observator.

(2) Secretariatul Comisiei de transmitere va fi asigurat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Articolul 8. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

Pentru încălcarea prevederilor prezentei legi, membrii Comisiei de transmitere poartă răspundere contravențională și, după caz, penală în conformitate cu legislația.

**Capitolul III
DISPOZIȚII FINALE****Articolul 9. Dispoziții finale**

(1) Guvernul, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aproba actele normative necesare pentru implementarea acesteia, precum și componența nominală a Comisiei de transmitere.

(2) În termen de 30 de zile după finalizarea procesului de transmitere a locuințelor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale va asigura demararea procedurii de audit privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3. Raportul de audit se va publica pe pagina web oficială a instituției.

(3) Beneficiarii de locuințe selectați vor constitui asociația de proprietari din condominiu și vor prelua gestiunea blocului locativ în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor nr.331-din 27.09.2023)

<i>Prevederile proiectului de lege</i>	<i>Conținutul amendamentului, obiecției sau propunerii</i>	<i>Rezultatele examinării de către autor și Comisia economie, buget și finanțe</i>
1	2	3
<p>Articolul 1. Obiectul legii și domeniul de aplicare Obiectul prezentei legi constituie acțiunea de transmitere cu titlu gratuit, a locuințelor din blocul locativ proprietate de stat, aflat în gestiunea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, amplasat pe adresa municipiul Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, constituit din două bunuri imobile cu numărul cadastrale 0100510.322.01 și respectiv 0100510.322.02, către participanții la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (în continuare C.A.E. Cernobîl).</p>	<p><u>Directia generală juridică</u> 1. La Art. 1, pentru claritatea și previzibilitatea normei, propunem ca în dispozițiile acestuia să se facă mențiunea privind transmiterea în "<i>proprietate privată</i>", cu titlu gratuit a locuințelor. Obiecția respectivă este valabilă și pentru Art. 2 din proiect. Totodată, sintagma "<i>proprietate de stat</i>" sugerăm să fie înlocuită cu sintagma "<i>proprietate publică a statului</i>", în acord cu art. 4 din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Articolul 4. Transmiterea locuințelor (1) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, blocul locativ situat în municipiul Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, se transmite din domeniul public în domeniul privat al statului. (2) Prin derogare de la prevederile art. 9 și art. 10 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, se transmite din domeniul privat al statului în proprietate privată a participanților</p>	<p><u>Directia generală juridică</u> 1. La Art. 4 alin. (2) se propune, ca prin derogare de la prevederile art. 9 și art.10 din Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, să se efectueze transmiterea din domeniul privat al statului în proprietate privată a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia nr.91/3. Relevăm că, potrivit art.6 alin. (2) din Legea nr. 29/2018, nu se permite transmiterea cu titlu gratuit către</p>	<p>Se acceptă Articolul 4 alin. (2) se expune în următoarea redacție: <i>„Prin derogare de la prevederile art. 9 și art. 10 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe și de la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, se transmite din domeniul privat al statului în proprietate privată a participanților la lichidarea consecințelor avariei</i></p>

<p>la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, locuințele din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3.</p>	<p>persoanele fizice sau persoanele juridice de drept privat a bunurilor domeniului privat al statului și al unității administrativ-teritoriale, cu excepția cazurilor în care aceste bunuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) se înstrăinează cu titlu gratuit persoanelor fizice pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale prin hotărîrea Guvernului, în cazul bunurilor proprietate publică a statului, sau prin decizia autorității deliberative a administrației publice locale, în cazul bunurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale; b) reprezintă terenuri ce se atribuie persoanelor fizice pentru construcția de case individuale în condițiile prevăzute de lege; c) reprezintă bunuri destinate creării parcurilor industriale, conform prevederilor Legii nr.182/2010 cu privire la parcurile industriale; d) sînt în folosința comună a membrilor condominiului. <p>Având în vedere că regimul juridic al bunurilor domeniului privat al statului este reglementat la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 29/2018, care prevede expres că bunurile domeniului privat a statului se transmit cu titlu oneros în proprietate către persoanele fizice sau persoanele juridice de drept privat, cu unele excepții. Totodată, persoanele care au participat la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl nu se regăsesc în cazurile de excepție prevăzute de norma respectivă. Pentru claritatea și predictibilitatea normei sugerăm ca derogarea să fie efectuată și de la art. 6 alin. (2) din Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice.</p>	<p><i>de la C.A.E. Cernobîl, locuințele din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3”.</i></p>
<p>Articolul 5. Condițiile privind acordarea locuinței (4) Este posibilă de a obține o locuință în condițiile prezentei legi, persoana a.cărei sot/sotie deține, în proprietate exclusivă sau</p>	<p>Efimia BANDALAC, deputată în Parlament La art. 5, alin. (4) se propune cuvîntul ”exclusivă” de înlocuit cu ”personală”iar textul ”dobîndită prin moștenire sau donație” de înlocuit cu ”dobîndită prin moștenire, prin donație sau până la încheierea căsătoriei”</p>	<p>Se acceptă Art. 5 alin. (4) se expune în următoarea redacție: <i>„Este posibilă de a obține o locuință în condițiile prezentei legi, persoana</i></p>

<p>împreună cu alți membri ai familiei, o locuință, indiferent de suprafața acesteia, într-un sat sau comună, dobândită prin moștenire sau donație.</p>	<p>Codul Familiei prevede regimul juridic al bunurilor personale a solilor la Articolul 22. Proprietatea personală a soților</p> <p>(1) Bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea cistoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți”</p> <p>Astfel pentru a asigura egalitatea la condițiile de eligibilitate pentru acordarea apartamentelor respectiv, urmează de a separa bunurile personale ale soților/soțiilor inclusiv și cele dobândite pînă la căsătorie nu doar cele dobândite prin moștenire sau donație.</p>	<p><i>a cărei soț/soție deține, în proprietate personală o locuință, indiferent de suprafața acesteia, într-un sat sau comună, dobândită prin moștenire, prin donație sau pînă la încheierea căsătoriei”.</i></p> <p>Modificarea a fost operată în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) din Codul Familiei nr. 1316/2000, care stabilesc că <i>bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți.</i></p>
<p>Articolul 5. Condițiile privind acordarea locuinței</p> <p>(1) Pentru a beneficia de o locuință, solicitantul trebuie să întrunească cumulativ următoarele cerințe:</p> <p>a) este cetățean al Republicii Moldova;</p> <p>b) deține legitimația de participant la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, eliberată de către organul administrativ-militar;</p> <p>c) nu deține în proprietate/proprietate comună în devălmășie, atât în Republica Moldova cât și peste hotare, o locuință, un teren pentru construcții sau o casă construită în întovărășirile pomicele;</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>2. La Art. 5:</p> <p>1) alin. (1),</p> <p>• lit. c) pentru o corectă reglementare și previzibilitate a normei, precum și în acord cu art.544 din Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, potrivit căruia proprietatea comună se divizează în proprietate pe cote-părți și proprietate în devălmășie, sugerăm excluderea cuvintelor <i>”în devălmășie”</i>. În susținerea sugestiei menționăm că, raționamentul reglementărilor propuse constă în atribuirea locuințelor, cu titlu gratuit, în proprietate privată a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl care nu dețin nici un bun imobil în proprietate, indiferent de categoria proprietății (privată, comună pe cote-părți sau comună în devălmășie). Precizăm că, din cuprinsul normei vizate în coroborare cu prevederea de la art. 544</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul 5 alin. (1) lit. c) se expune în următoarea redacție:</p> <p><i>„c) nu deține în proprietate privată sau proprietate comună pe teritoriul Republicii Moldova sau peste hotare, o locuință, un teren pentru construcții sau o casă construită în întovărășirile pomicele”.</i></p>

<p>d) nu a beneficiat de susținere din partea statului, a autorităților administrației publice centrale sau locale, ori prin intermediul proiectelor realizate de stat, la procurarea sau construcția locuinței, conform legislației;</p> <p>e) nu a înstrăinat sau donat o locuință obținută după anul 1986;</p>	<p>din Codul Civil al RM, se subînțelege că solicitantii care dețin o locuință, teren pentru construcții sau o casă construită în întovărășirile pomicole în proprietate comună pe cote-părți ar putea fi eligibili pentru obținerea unei locuințe din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia nr.91/3, ceea ce contravine scopului proiectului.</p> <p>Pentru considerentele menționate, propunem reformularea normei astfel:</p> <p><i>"c) nu deține în proprietate privată sau proprietate comună pe teritoriul Republicii Moldova sau peste hotare, o locuință, un teren pentru construcții sau o casă construită în întovărășirile pomicole".</i></p> <p>• lit. d) cuvântul "susținere" nu corespunde criteriului de claritate, acesta având un sens prea general. Precizăm că, dacă autorul prin cuvântul "susținere" se referă de fapt la înlesniri și compensații pentru construcția unei locuințe în sensul alin.11) al art.7 din Legea nr. 909/1992, în acest caz, sugerăm reexaminarea și reformularea cuvântului în acord cu legea menționată;</p> <p>• lit. (e) propune că pentru a beneficia de locuință, solicitantul trebuie să nu fi înstrăinat sau donat o locuință obținută după anul 1986. Considerăm că, dispoziția norma vizate nu reglementează clar dacă obligativitatea care se impune solicitantului să nu fi înstrăinat sau donat o locuință se referă la o locuință obținută în proprietate privată sau și o cotă-parte dintr-o locuință deținută în proprietate comună pe cote-părți, precum și o locuință deținută în proprietate comună în devălmășie? Din considerentul expus, pentru precizia și predictibilitatea normei, sugerăm detalierea acesteia;</p>	<p>Se acceptă Articolul 5 alin. (1) lit. d) se expune în următoarea redacție: <i>„nu a beneficiat de înlesniri și/sau indemnizații din partea statului, a autorităților administrației publice centrale sau locale, ori prin intermediul proiectelor realizate de stat, la procurarea sau construcția locuinței, conform legislației”.</i></p> <p>Se acceptă Articolul 5 alin. (1) lit. e) se expune în următoarea redacție: <i>„nu a înstrăinat sau donat o locuință deținută în proprietate privată sau proprietate comună în devălmășie, obținută după anul 1986”.</i></p>
---	--	---

<p>f) nu a participat la privatizarea locuințelor, terenurilor pentru construcție, caselor cooperatiste, obținute anterior de la stat.</p> <p>(3) În cazul în care mai multe persoane întrunesc cumulativ condițiile prevăzute la alin. (1), dreptul prioritar se acordă:</p> <p>b) persoanelor care îngrijesc copii cu dizabilități severe;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lit. f), pentru unitate terminologică cu Legea nr. 909/1992 sintagma "caselor cooperatiste" se va substitui cu sintagma "locuințelor cooperatiste" (art.7 alin.11); <p>2) la alin. (3),</p> <ul style="list-style-type: none"> • lit. b) propune că participanții la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobil (solicitanți) care au la îngrijire <i>copii</i> cu dizabilități severe au dreptul prioritar la obținerea unei locuințe. Deci, norma respectivă se referă exclusiv la persoanele aflate la întreținere care au gradul de dizabilitate sever și care nu au împlinit vârsta de 18 ani. Sugerăm reexaminarea normei sub aspectul precizării dacă dispoziția acesteia nu ar putea avea un efect discriminatoriu în raport cu solicitanții de locuințe care au la îngrijire/întreținere <i>persoane adulte</i> încadrate în grad de dizabilitate sever, care la fel au deficiențe funcțional-structurale ale organismului și necesită îngrijire și supraveghere permanentă; 	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Articolul 5 alin. (3) lit. b) se expune în următoarea redacție: <i>„persoanelor care îngrijesc copii sau adulți (rude de gradul întâi) cu dizabilități severe”.</i></p> <p>În acest sens, art. 50 din Constituția Republicii Moldova stabilește:</p> <p>(1) <i>Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire specială. Toți copiii, inclusiv cei născuți în afara căsătoriei, se bucură de aceeași ocrotire socială;</i></p> <p>(2) <i>Copiii și tinerii se bucură de un regim special de asistență în realizarea drepturilor lor.</i></p> <p>(3) <i>Statul acordă alocațiile necesare pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copiilor bolnavi ori cu dizabilități. Alte forme de asistență socială pentru copii și tineri se stabilesc prin lege.</i></p> <p>Totodată, potrivit art. 2 alin. (1) Legii privind drepturile copilului nr. 338/1994, <i>Statul garantează fiecărui copil dreptul la un nivel de viață adecvat dezvoltării sale fizice, intelectuale, spirituale și sociale. Statul întreprinde acțiuni în vederea acordării de ajutor părinților, precum și altor persoane</i></p>
--	--	---

c) locuiesc într-o locuință proprietate publică, care nu corespunde exigențelor tehnice și sanitare stabilite de normele în vigoare, fapt confirmat printr-un raport tehnic eliberat de organul public abilitat;

d) dispun, din fondul public de locuințe, de o suprafață locuibilă sub norma minimă stabilită pentru fiecare membru al familiei.

• lit. c) acordă dreptul prioritar la obținerea unei locuințe solicitantului, care locuiește într-o *locuință proprietate publică* și nu corespunde exigențelor tehnice și sanitare stabilite de normele în vigoare, fapt confirmat printr-un raport tehnic eliberat de organul public abilitat. Reținem că, potrivit art. 4 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, locuința proprietate publică constituie locuința aflată în proprietatea unităților administrativ-teritoriale sau a statului, care include totalitatea locuințelor, și anume: sociale, de serviciu, de manevră, locuințe de tip hoteluri-azil și cămin și locuințe cu statut special (de protocol). În contextul dat, considerăm că norma vizată este discriminatorie în raport cu solicitanții care se află în aceeași situație doar că locuiesc într-o locuință proprietate privată și achită chirie. Deci, nu este clară poziția autorului de a acorda prioritate la obținerea locuinței, solicitanților care deja se bucură de avantajul de a beneficia de o locuință socială, de serviciu, de manevră, locuință de tip hotel-azil și cămin sau locuință cu statut special (de protocol) și achită plata chiriei în condiții mai avantajoase în raport cu solicitanții care dețin în locațiune o locuință proprietate privată și respectiv achită o chirie mai mare. Relevăm că nota informativă la proiect nu conține anumite argumente la acest aspect. Din considerentul expus sugerăm reexaminarea normei propuse.

responsabile de educația și dezvoltarea copiilor.

Astfel, se consideră oportună varianta normei rectificată, or aceasta se referă inclusiv și la copii participanților la lichidarea avariei de la Cernobil care au împlinit vârsta de 18 ani, dar din cauza dizabilității se află la întreținerea/în grija acestora.

Se acceptă

Articolul 5 alin. (3) lit c) se expune în următoarea redacție:

„c) locuiesc într-o locuință socială, care nu corespunde exigențelor tehnice și sanitare stabilite de normele în vigoare, fapt confirmat printr-un raport tehnic eliberat de organul public abilitat”, în contextul în care art. 4 al Legii locuințelor nr. 75/2015, stabilește că, locuința socială este locuința ce se atribuie în locațiune, în condițiile prezentei legi, categoriilor de persoane sau familiilor al căror venit lunar nu le permite achiziția sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței.

(4) Este posibilă de a obține o locuință în condițiile prezentei legi, persoana a cărei soț/soție deține, în proprietate exclusivă sau împreună cu alți membri ai familiei, o locuință, indiferent de suprafața acesteia, într-un sat sau comună, dobândită prin moștenire sau donație.

3) alin. (4), se propune că, este posibilă de a obține o locuință persoana a cărei soț/soție deține în proprietate exclusivă sau împreună cu alți membri ai familiei, o locuință, indiferent de suprafața acesteia, într-un sat sau comună, dobândită prin moștenire sau donație. Pentru asigurarea clarității normei sugerăm ca expresia "alți membri ai familiei" să fie detaliată, în sensul determinării subiecților care intră în categoria respectivă.

Sub un alt aspect, relevăm că nu este reglementată situația când copilul minor al solicitantului deține în proprietate privată sau proprietate comună o locuință obținută prin moștenire sau donație, care este administrată de către părinți, până la atingerea majoratului de către copil. În cazul dat, apare întrebarea cu referire la determinarea criteriului eligibilității pentru obținerea unei locuințe de către solicitant în situația deținerii de către copilul minor al acestuia a unei locuințe în proprietate. Din acest considerent, pentru elucidarea aspectului menționat, recomandăm reexaminarea și reformularea propunerii vizate.

Se acceptă

Articolul 5 alin. (4) se expune în următoarea redacție:

„Este posibilă de a obține o locuință în condițiile prezentei legi, persoana a cărei soț/soție deține, în proprietate personală o locuință, indiferent de suprafața acesteia, într-un sat sau comună, dobândită prin moștenire, prin donație sau până la încheierea căsătoriei”.

Modificarea a fost operată în conformitate cu art. 22 din Codul Familiei nr. 1316/2000 care stabilește că *Bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți.*

Nu se acceptă

Situația descrisă nu este relevantă la caz, or art. 57 din Codul Familiei nr. 1316/2000 prevede expres:

(1) **Copilul este proprietar al veniturilor obținute, al bunurilor primite în dar, moștenite sau dobîndite într-un alt mod, și al tuturor bunurilor procurate din mijloacele lui.**

(2) Dreptul de proprietate al copilului este realizat în modul stabilit de Codul civil.

(3) Copilul nu are drept de proprietate asupra bunurilor părinților, iar părinții - asupra bunurilor copiilor, excepție făcând dreptul la moștenire și dreptul la întreținere. Părinții și copiii care locuiesc împreună posedă și folosesc bunurile fiecăruia dintre ei de comun acord.

(4) În cazul apariției bunurilor comune ale părinților și copiilor, drepturile de posesie, de folosință și de dispoziție a acestora sînt reglementate de legislația civilă.

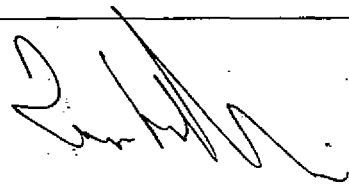
Prin urmare, dreptul de proprietate al copilului nu se extinde asupra părintelui, acesta din urmă fiind eligibil pentru obținerea unei locuințe în baza certificatului eliberat de către ASP în acest sens. Iar în situația ipotetică în care bunul imobil a fost transmis în proprietate copilului prin donație/moștenire de către părinte, acest lucru se va reflecta în certificatul cu privire la proprietate (1986 – până în prezent) și automat solicitantul devine neeligibil.

Se acceptă

La fel, pentru unitate terminologică în acord cu prevederile Titlului III din Codul Civil al RM nr. 1107/2002, propunem substituirea cuvintelor "proprietate exclusivă" cu cuvintele "proprietate privată", la fel substituirea cuvântului "împreună" cu cuvintele "proprietate comună";

<p>(6) Calitatea de membru al familiei, în sensul prezentului articol, o au soții (soțiile) care nu s-au recăsătorit și copiii până la atingerea vârstei de 18 ani, iar în cazul în care aceștia își continuă studiile cu frecvență la zi în instituțiile de învățământ – până la absolvirea instituției respective, însă cel mult până la atingerea vârstei de 23 de ani.</p>	<p>4) alin. (6), pentru respectarea unității materiei legislative recomandăm să fie reformulat în acord cu ultimul enunț al alin. 21) art.7 din Legea nr.909/1992.</p>	<p>Se acceptă parțial Deși autorul proiectului a formulat inițial enunțul în conformitate cu art. 7 alin. (21) din Legea nr. 909/1992, textul a fost ajustat urmare a recomandărilor transmise de către Ministerul Justiției (Aviz nr. 04/2-2244 din 20.03.2023), prin care s-a recomandat utilizarea terminologiei în conformitate cu Codul educației, care prevede următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță.</p>
<p>Articolul 6. Comisia de transmitere a locuințelor</p> <p>(1) Locuințele din blocul locativ situat în municipiul Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, se vor repartiza participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, de către Comisia de transmitere a locuințelor (în continuare – Comisia de transmitere) instituită de Guvern.</p> <p>(2) Comisia de transmitere are următoarele atribuții de bază:</p> <p>a) examinarea și verificarea setului de acte prezentat de către solicitanți;</p> <p>b) selectarea beneficiarilor în conformitate cu condițiile prevăzute de prezenta lege, indiferent de vârstă, sex, limbă, religie, apartenență etnică sau origine socială;</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>3. La Art. 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alin. (1), pentru corectitudinea redactării și corespundere cu exigențele de tehnică legislativă verbul "<i>se vor repartiza</i>" se va indica la timpul prezent. <p>Totodată, notăm că în nota informativă autorul menționează că Comisia de transmitere a locuințelor va examina cererile solicitanților în termen de maxim 6 luni. La fel, în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege se menționează despre Regulamentul cu privire la transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia nr. 91/3, care urmează a fi aprobat de către Guvern. În contextul celor menționate, pentru previzibilitatea și claritatea normei, sugerăm includerea la finalul alin. (1) art. (6) a mențiunii "<i>în modul stabilit de regulamentul aprobat de Guvern</i>".</p> <ul style="list-style-type: none"> • alin. (2) lit. f) cu referire la atribuția de "<i>monitorizare a respectării legislației</i>" ce urmează a fi exercitată de Comisia de transmitere a locuințelor, considerăm că aceasta nu este clară și generează mai multe întrebări cu referire la determinarea cadrului normativ și a subiectului responsabil de monitorizare. 	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Atribuția Comisiei de monitorizare a respectării legislației – se exclude.</p>

<p>c) soluționarea divergențelor ce țin de procesul de examinare a cererilor;</p> <p>d) întocmirea listei beneficiarilor finali;</p> <p>e) asigurarea desfășurării unui proces de transmitere corect, echitabil și transparent;</p> <p>f) monitorizarea respectării legislației.</p>	<p>Întrucât din redacția actuală a normei rezidă că Comisia de transmitere a locuințelor va fi responsabilă atât de repartizarea locuințelor cât și de monitorizarea propriei activități, motiv pentru care recomandăm reexaminarea normei propuse.</p>	
<p>Articolul 7. Componența Comisiei de transmitere</p> <p>(3) Pentru încălcarea prezentei legi, membrii Comisiei de transmitere poartă răspundere contravențională și, după caz, penală în conformitate cu legislația.</p>	<p> Direcția generală juridică</p> <p>1. La art. 7 alin. (3), în acord cu exigențele de tehnică legislativă, sugerăm a fi inclus într-un articol distinct, marcat „Articolul 8”, respectiv renumerotarea articolului subsecvent și expunerea normei vizate în următoarea redacție:</p> <p><i>”Articolul 8. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi</i></p> <p><i>Pentru încălcarea prevederilor prezentei legi, membrii Comisiei de transmitere poartă răspundere contravențională și, după caz, penală în conformitate cu legislația”.</i></p>	<p>Se acceptă</p>

Radu MARIAN
Președintele Comisiei economie, buget și finanțe